

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Vår ref.:
Saksbeh.: BLE
Saksnr.: 12/2715-8

Deres ref.:

Ark.:
G01 &13

Dato:
11.12.2012

**SVAR VEDR. HØRING - BRUK AV VARSLINGS- OG
LOKALISERINGSTEKNOLOGI I HELSE- OG OMSORGSTJENESTEN OG
OPPHEVING AV AVVIKLINGSLOVEN FRA OPPEGÅRD KOMMUNE**

Oppegård formannskap behandlet 5.12.2012 Oppegård kommunes høringsuttalelse vedrørende bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi og oppheving av avviklingsloven.

Særutskrift fra møtet med vedtak følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Birgit Leirdal

Birgit Leirdal
Rådgiver
Oppegård kommune

Kopi:

Vedlegg: 1

OPPEGÅRD KOMMUNE**SÆRUTSKRIFT**

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Eldrerådet	03.12.2012	32/12
Kommunalt råd for funksjonshemmede	03.12.2012	37/12
Utvalg for helse og omsorg	04.12.2012	32/12
Formannskapet	05.12.2012	129/12

Saksbehandler: Bibbi Leirdal

Arkiv: G01 &13

12/2715

HØRING - BRUK AV VARSLINGS- OG LOKALISERINGSTEKNOLOGI I HELSE- OG OMSORGSTJENESTEN OG OPPHEVING AV AVVIKLINGSLOVEN

Utrykte vedlegg:

- Innovasjon i omsorg – NOU 2011:11
- Velferdsteknologi – rundskriv IS – 1990

Trykte vedlegg:

- Høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 3.10.12
- Høringsnotat – ”Forslag til endringer i pasient- og brukerrettighetsloven – bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i helse- og omsorgstjenesten”

Formannskapets behandling 05.12.2012:

Møteprotokollen fra KRFH, ELD og UHOs behandling av saken ble lagt fram i møtet. Innstillingen enstemmig vedtatt.

Etter dette lyder Formannskapets vedtak slik:

Oppegård kommune gir sin tilslutning til:

- en særlig lovhjemmel som gir adgang til bruk og regulering av varslings- og lokaliseringsteknologi

Utvalg for helse og omsorgs behandling 04.12.2012:

Møteprotokollen fra Eldrerådet og KRFH sin behandling av saken ble fremlagt i møtet.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Kommunalt råd for funksjonshemmedes behandling 03.12.2012:

Kommunalt råd for funksjonshemmede går enstemmig inn for rådmannens innstilling

Eldrerådets behandling 03.12.2012:

Eldrerådet fremmet følgende tillegg til innstillingen:

Eldrerådet er veldig positive til forslaget

Innstillingen med tilleggsforslaget ble enstemmig vedtatt

Etter dette lyder Eldrerådets vedtak slik:

Oppegård kommune gir sin tilslutning til:

- en særlig lovhjemmel som gir adgang til bruk og regulering av varslings- og lokaliseringsteknologi

Eldrerådet er veldig positive til forslaget

Under henvisning til nedenstående fremmer rådmannen slik

INNSTILLING:

Oppegård kommune gir sin tilslutning til:

- en særlig lovhjemmel som gir adgang til bruk og regulering av varslings- og lokaliseringsteknologi

Sammendrag/sakens foranledning

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår en særlig lovhjemmel som gir helse- og omsorgstjenestene adgang til å treffe vedtak om bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi til myndige pasienter og brukere som mangler samtykkekompetanse.

Departementet foreslår også å oppheve midlertidig lov om avvikling av institusjoner og kontrakter under det fylkeskommunale helsevern for psykisk utviklingshemmede.

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt ut et høringsnotat der kommunene inviteres til å uttale seg innen 3.januar 2013.

Beskrivelse og kommentarer til hovedpunkter i høringen

Varslings- og lokaliseringsteknologi (velferdsteknologi) er teknologiske hjelpemidler som kan bidra til å øke tryggheten, sikkerhet, sosial deltagelse og mobilitet for pasienter og brukere.

Lokaliseringsteknologi (sporingsteknologi) er utstyr som opplyser om en geografisk posisjon, f.eks GPS. Sonevarsling (GPRS) medfører at det kan settes opp områder hvor en person kan bevege seg, men i det øyeblikk vedkommende går utenfor dette området, så utløses en melding.

Vi er omringet av mye varslingssteknologi som brann og innbruddsalarmer, komfyrvakter, trygghetsalarmer og andre installasjoner som settes opp for å øke tryggheten.

Varslingssteknologi som melder om en person er i bevegelse og som rapporteres tilbake til f. eks pårørende eller helsepersonell, kan oppleves som inngripen overfor brukeren. Helse- og omsorgsdepartementet ønsker å regulere bruken av varslings og sporingsteknologi og har derfor sendt foreliggende forslag til lovendring ut på høring til landets kommuner og andre aktuelle instanser. Endringen innebærer en ny § 4-6a med følgende ordlyd:

Departementets forslag

§ 4-6a i Pasient- og brukerrettighetsloven - Bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi

Helse- og omsorgstjenesten kan treffe vedtak om bruk av tekniske innretninger for varslings og lokalisering som ledd i helse- og omsorgstjenester overfor myndig pasient eller bruker uten samtykkekompetanse. Reglene i lovens § 4-1 til § 4-3 gjelder tilsvarende for vurdering av samtykkekompetansen.

Tiltaket må være nødvendig for å hindre eller begrense risiko for skade på pasienten eller brukeren og skal være i pasientens eller brukerens interesse. Det skal blant annet legges vekt på om tiltaket står i rimelig forhold til den aktuelle risikoen, om tiltaket fremstår som det minst inngripende alternativet og om det er sannsynlig at pasienten eller brukeren ville ha gitt tillatelse til tiltaket. Der det er mulig skal det innhentes informasjon fra pasientens eller brukerens nærmeste pårørende om hva pasienten eller brukeren ville ha ønsket.

Denne bestemmelsen kommer ikke til anvendelse dersom pasienten eller brukeren motsetter seg tiltaket.

Rådmannens kommentar

Pasient- og brukerrettighetslovens paragrafer skal sikre at pasientenes rettigheter ivaretas. Der reguleres bruken av tvang, samtykkekompetanse og andre viktige elementer som vil være med på å regulere bruken av velferdsteknologien. Ved å tilføye en ny § 4-6a, legges det til rette for at varslings- og lokaliseringsteknologi kan brukes i gitte situasjoner hvor det er til beste for pasienten.

Velferdsteknologi kan gi pasienter og deres pårørende nye muligheter til selvstendighet, trygghet og fysisk aktivitet.

Velferdsteknologi skal ikke brukes til å erstatte personale/pårørende, men være et *supplement* som gir brukeren en større bevegelsesfrihet.

Oppegård kommune har innenfor noen områder tatt i bruk teknologi for å trygge brukere. Trygghetslarm er et eksempel, men også varslingssystemer på sykehjem. Det kan være varsling når beboer går ut av sengen på natten eller når vinduer eller dører åpnes. Teknologien kan også brukes til å trygge pleiepersonale når personer oppholder seg for lenge enkelte steder, for eksempel på badet. Dette kan også være bruk av ulike detektorer for å varsle fall og annen funksjonssvikt.

Dette er ikke generelle løsninger, men tilpasses den enkelte bruker og i samråd med bruker/verge.

Rådmannen anser det nye lovforslaget som positivt og mener at varslings- og lokaliseringsteknologi vil bidra til å trygge pasienter og pårørende, men også være et godt hjelpemiddel for personale i kommunens ulike tjenester.

Rådmannen vurderer at forslaget ikke innebærer økonomiske konsekvenser utover anskaffelser av teknisk utstyr. Administrativt vil lovendringen medføre økning i antall skriftlige vedtak og revurderinger. Tvangsvedtak skal sendes fylkesmannen for godkjenning, noe som både er tid- og ressurskrevende.

Departementets forslag

Departementet foreslår også å oppheve midlertidig lov om avvikling av institusjoner og kontrakter under det fylkeskommunale helsevern for psykisk utviklingshemmede.

Rådmannens kommentar

Rådmannen tar forslaget til etterretning og har ingen kommentar til forslaget.

Avsluttende kommentar

KS gjennomførte i 2011 en spørreundersøkelse i alle landets kommuner for å kartlegge i hvilken grad kommunene brukte velferdsteknologiske løsninger. Tilbakemeldingen var at det ble brukt i liten grad, mest med bakgrunn i dårlig kunnskap om mulighetene, men også av usikkerhet i forhold til å gjøre overgrep mot brukerne.

Oppegård kommune har begynt å bruke velferdsteknologi, men ser behovet for mer kompetanse og fokus på området.

Foruten å søke kunnskap gjennom sentrale utredninger/rapporter, innhentes erfaringer fra ulike kommuner som forsøker ulike løsninger som bl.a. sporingsteknologi på hjemmeboende, men også bruk av teknologi i omsorgboliger og i institusjoner. Husbanken stiller krav til at nye boenheter som finansieres med investeringstilskudd skal være tilrettelagt for tilkopling og montering av elektroniske hjelpemidler, kommunikasjons- og varslingssystem og annen velfredsteknologi. Disse kravene vil bli ivaretatt ved utvidelsen av Høyås. Det planlegges en rullering av Strategiplan for Pleie- omsorg og rehabilitering, hvor området velferdsteknologi vil bli ytterligere belyst.

Harald Toft
Rådmann

Else Karin Myhre
Kommunalsjef

Retts utskrift:

Kari Raknes

Oversendes saksbehandler for videre behandling